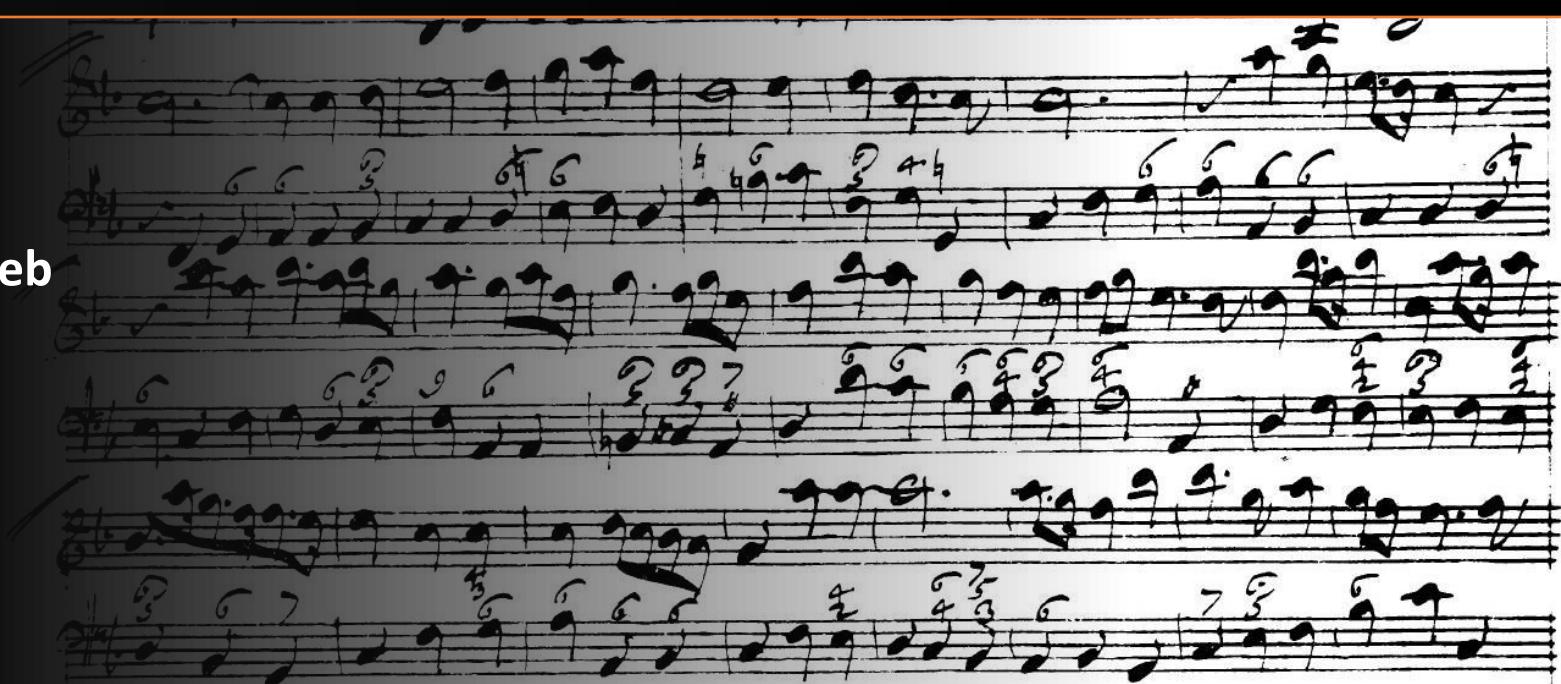

VOKALNA ESTETIKA I ORNAMENTACIJA BAROKNOG PJEVANJA

EBS

Valentina Mekovec Gabud, prof.

Glazbena škola Blagoja Berse, Zagreb

- Razdoblje od 1600. do 1750. karakterizira bogata izražajnost, ornamentalne linije i duboka emocionalnost.
- Ključni elementi uključuju upotrebu ornamenta, slobodnu agogiku, jasnu artikulaciju i raznolikost izraza.
- Vokalna tehnika u baroknim skladbama zahtijeva od pjevača fleksibilnost, interpretativnu vještina i sposobnost prilagodbe raznolikim stilskim zahtjevima ovog razdoblja.

ata a Flauto e Cembalo.

- Barokna glazba, iako raznolika u stilu, naglašava svoju osnovnu svrhu - izazivanje afekata.
- Vjera u afekte snažno oblikuje barokni stil, od ranih madrigala do Bachovih arija u kasnom baroku.

POVIJESNI IZGOVOR

- „*Bilo bi također nužno imati jedno glavno pravilo; a to je da bi pjevači trebali težiti govoru u pjevanju, a ne pjevanju u govoru.*“ (Monteverdi, 1616.)
- Talijanski izgovor ostao je sličan tijekom vremena, dok to nije slučaj s francuskim ili engleskim izgovorom.
- Povjesna izvedba ne uključuje uvijek povjesno ispravan izgovor.

BAROKNO UGAĐANJE – 415 Hz

- NEPREDVIDIVOST TONOVA
- INDIVIDUALNO UGAĐANJE
- LJUDSKI GLAS KAO REFERENCA
- DOMINACIJA NIŽIH GLASOVA

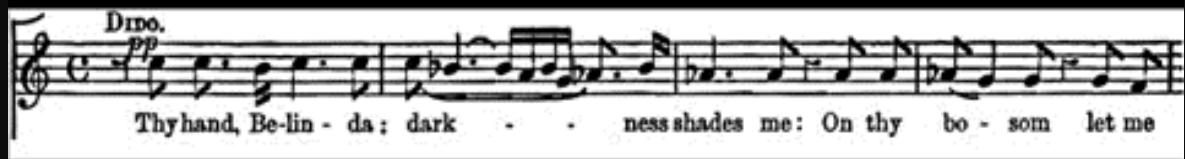

- Pri prilagodbi tona baroknom načinu pjevanja, važno je održati smanjen pritisak u grlu, ne stezati ga ili stiskati larinks.
- U 17. stoljeću, koncertne prostorije bile su manje, tražeći lijep i mekan zvuk uz relaksiranu i fleksibilnu struju zraka za podršku.
- Barokni pjevači koristili su manje pritiska zraka i mišićne sile, rezultirajući laganim, fleksibilnim tonom s malo primjetnim vibratom.

VIBRATO

- Vibrato u baroku? Pitanje njegove primjene.
- Ključno je razlikovati note s uskim vibratom od onih s ornamentacijom.
- Izmjena vibrata i ravnog tona pojačava emocionalni izraz glazbe i teksta.

-
- „....nijedna pjesma nije postala ljepša vikanjem i vrištanjem...što se glas više diže u visinu to tonovi trebaju biti pjevani tiše i ljepše.“ (Finck, 1556.)
 - „ Na jedan način je potrebno pjevati u crkvi, a na drugi u privatnim sobama. U prvom se pjeva punim glasom, ali s diskrecijom, ipak...a u privatnim sobama se pjeva tiho, bez vikanja.“ (Zarlino, 1558.)
 - „ Što je ton viši, potrebno je da ga se dodirne s mekoćom, da se izbjegne vikanje.“ (Tosi, 1723.)
-

RECITATIV I ARIJA

Talijanski skladatelji ranog baroka isticali su jasnu razliku između dvije osnovne vrste izraza u operama, oratorijima i kantatama.

RECITATIVI:

- *Secco (suhı recitativ):*
 - Praćen samo *continuom*.
 - Oponaša govor.
- *Accompagnato:*
 - Izvođen uz orkestralnu pratnju.
 - Koristi se za izražajne dramatske trenutke u djelu.

ARIOSO:

- Lirska verzija recitativa.
- Riječi su i dalje ključne, ali često se kombiniraju s kićenom ekspresivnom melodijom.

ARIJA:

- Melodijski izraz ima prioritet.
- Fokus na melodijskom izrazu.
- Često izražajna melodija ima ključnu ulogu.

SCENA IV.

Giardino delizioso nel palazzo incantato d'ARMIDA.

Almirena.

Ar-mi-da dis-pe-ta-ta, colla for-za d's bis-so ra-pi-sai car-ro ciel de'miei con-fun-di.

Argante.

qui con duolo e-ter-no vi - va mi tie-ni in temen-to-so in-fer-not Non su-me-star, oh bel-la, di due

Almirena.

lu - ci di - vi - ne il dolce raggio che per pie-ga mi sen-to il cor a fran - ge-re. Si-

Argante.

-guor, debt per pi-ati la - seia - mi pian - ge-re! O - sou - ra que sto pianto il bel suo - co d's -

Almirena.

mer, ch'in me sue... ee - se per te, mia ca - ra. In que-sti fac-ci-a vol - ta, non è il mio cor sog -

Argante.

ge - to dun a - mu - roso af - fet-to. Tu, del mio cor Re - i - na con-dispo - ti-oni - po-ro, puoi dar legge a quest'

Almirena.

Argante.

al - ma. Ah! non è ve - ro. Vedi che que - sto mio fer - ro fa - prai var - coa quel se - no, o - ve il mio cor tra -

Almirena.

Argante.

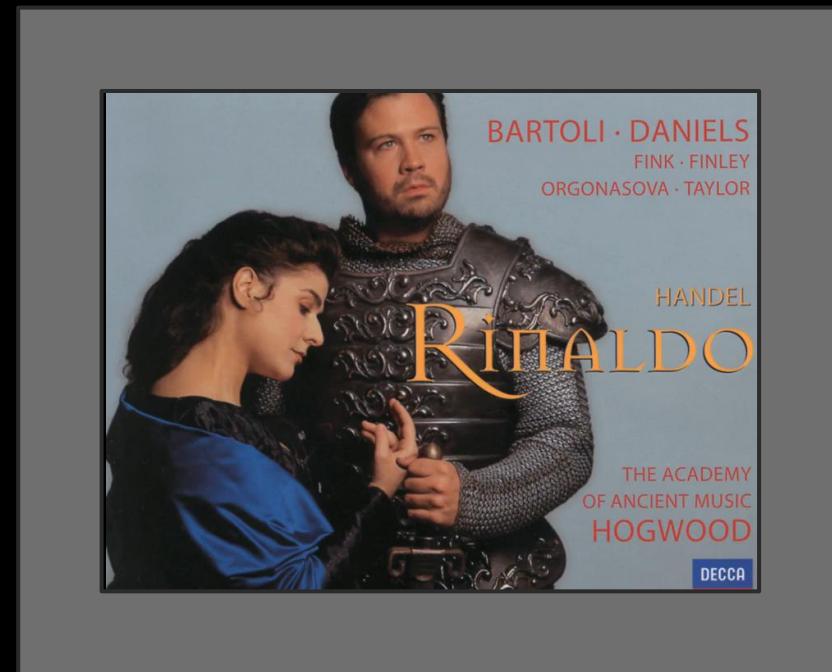
pas-si! Ah! mb, tan - to non chiedo; eh! se mia - mas-si! Della mia fe, del - tate qual fis un pe - gno si -

Almirena.

Argante.

- cur! La li - ber - ta-te. Ma - la - ge - vol com - mandol A - mormon - ti - to! E soad Ar-mida, oh

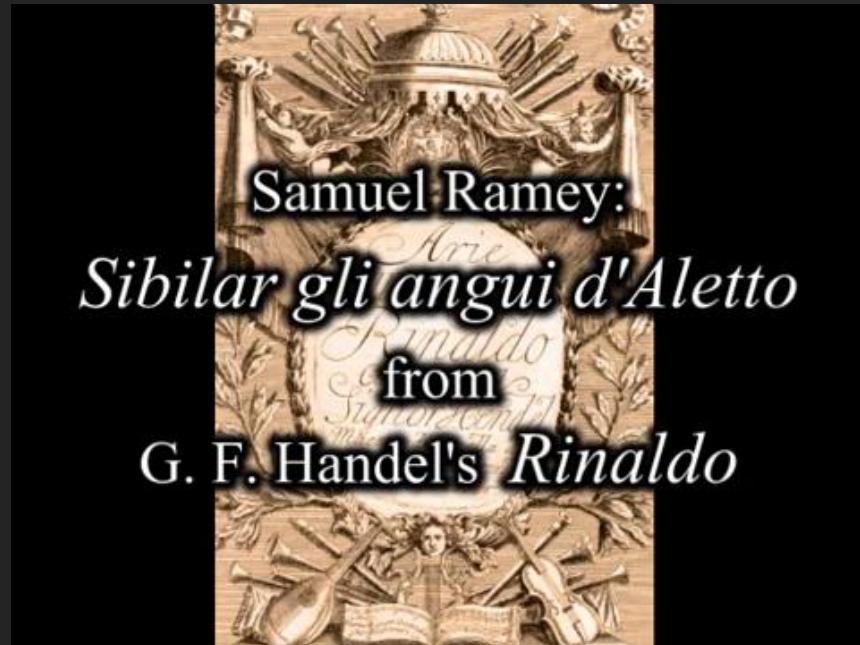
ca - ra, nel pro - cu - rar al tuo bel più lo stampo, mo - le fien quelle fiamme, che per te, mio te -

ORNAMENTACIJA

Ornamentacija u baroknom izrazu slična je u engleskom, talijanskom i francuskom baroku.

1. Glazbena ornamentacija u 17. stoljeću dijeli se na ukrase poput trilera, trilova, gruppi, *esclamazioni* (tal. užvik), koji obogaćuju melodiju sitnim ornamentnim dodacima.
2. Diminucije (divizije) također su važan element, transformiraju melodiju u seriju brzih notnih vrijednosti poput osminki, šesnaestinki ili tridesetdruginki, poznato kao "bojanje" nota ili *coloratura*.

DISPOZICIJA GLASA

- Sposobnost pjevača da iznese velike količine koloratura na dugom dahu s preciznošću i impresivnom brzinom.
- Artikulacija nota grlom (*gorgia*/ždrijelo).
- Monteverdi naglašava važnost kombinacije prsa i grla za postizanje dobre *dispositione*.
- Fokus u pjevanju koloratura ima ključnu ulogu za brzinu i preciznost.
- Pridonosi stvaranju svijetlog i ravnomjernog tona.
- Uvjet: podrška tijela.

wfmt
digital

